

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

PIK ВИДАННЯ • JAHRGANG 65

ТРАВЕНЬ • MAI 2013 • Nr.9 (2869)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

ПРОЩАННЯ З МІСЯЦЕМ МАРІЇ

Дуже швидко проминув місяць Марії. Але, хоч ми вже і закінчили маївку, то пошана, любов і відданість Пречистій Діві Марії повинні далі жевріти в наших немічних серцях. Бо Марія наша Цариця, наша Надія, наша найбільша і найліпша Мати, яка дуже нас любить і постійно піклується, щоб ми колись разом втішалися вічними розкошами.

Кожний любитель Марії віддав Цариці Мая останній майський поклін, щоб Вона дала з висот гляділа на нього ласкавим і милосердним оком, щоб завжди безпомічного вигнання цієї долини сліз покривала Своїм могутнім і сильним Покровом.

Ми попрощалися з місяцем Марії, але ми не попрощалися з Марією. Як вияв нашої вдячності до Неї в наших серцях зродилося сильне бажання жити й вмирати під Її святим Покровом. Хоч ми й не будемо разом збиратися біля Її престолів щодня, щоб спільно співати молебні, однак наша думка понесеться на крилах молитви, щоб Пречисту Діву звеличати, подякувати Їй за одержані ласки та просити допомоги у щоденних терпіннях і клопотах.

Наша травнева постанова: ми будемо молитися до Цариці Мая, щоб у той спосіб виявити свою любов і пошану до Неї. А щира молитва вливає надземну потіху до наших зболілих душ, заспокоює бурю пристрастей та скріплює наші земні терпіння: фізичні і духові.

Якщо ми дуже любимо Пречисту, то ми не лише будемо пам'ятати про себе, але і про інших, щоб і їх Марія покрила Своїм Покровом. Божа Матінка багато може допомогти, лише треба просити Її, щоб Вона заступалася перед Своїм Сином за св. Церкву, єпископів, священників, вірних, грішників, за душі в чистилищі та за терплячих наших братів, наш народ.

Не забуваймо, що й далі мільйони збідованих, виснажених каторжною працею, голодних, катованих чоловіків і жінок, хлопців і дівчат, мільйони бідних дітей простягають до нас руки, дивляться своїми виплаканими очима і кличуть: «Допоможіть нам, бодай ви, браття наші, бодай молитвою, бо рука Господня тяжко діткнула нас. Моліться, бо ми не сміємо вільно молитися. Моліться, бо коли Господь не збудує Дому, то даремно трудяться будівничі.»

Марія. Фрагмент фрескової композиції зі знищеного більшовиками Михайлівського Золотоверхого Собору в Києві, початок XII ст.

«Царице моя предорога, моя надіє, сиріт притулок, мандрівників пристановище, терплячих потіхо, покривджених заступнице. Ти бачиш мою нужденність, бачиш скорботу мою, допоможи мені безпомічному, насити мене мандрівника; Тобі відома провинність моя, будь ласка, пробач мені; бо ж ми не маємо іншої помочі, крім Тебе, ані іншої посередниці, ані доброї потішительки, лише Тебе, о Богомати, Ти заховаєш мене своїм покровом на вічні віки. Амінь.»

(Молитва, яку священник проказує під час молебня до Божої Матінки.)

Вияв нашої любові до Пречистої не повинен обмежуватися лише словами, почуваннями, мріями та бажаннями, але наша синівська любов до Неї має проявлятися в наших ділах, тобто треба жити й працювати так, як жила й працювала Пречиста Діва Марія. Вона має бути нашим дороговказом.

Цариця неба і землі дала нам приклад всіх чеснот у найвищому ступені. Зовсім правильно може дехто думає, що ми не можемо зробити всього того, що Вона зробила, бо ж Марія повна Божої ласки. Господь захоронив Її від первородного гріха. Вона не мала пристрастей, нахилу до злого.

Тож, хоч в дечому ми не можемо Її наслідувати, однак можемо наслідувати Її віру, надію, любов Бога й ближнього, Її мудрість, справедливість, мужність, стриманість, покору, щедрість, чистоту, терпеливість і ревність. Кожний з нас може у нашому стані, в якому поставило нас Боже Провидіння, дійти до героїського ступеня тих чеснот.

Є звичай у нашого народу світити перед іконою Божої Матері лямпаму. Бо чудове слабеньке світло має пригадувати нам чудовий блиск чеснот Пречистої Диви Марії, щоб так сповнити слова Божого Сина: «Так нехай світить ваше світло перед людьми, щоб бачили ваші добрі діла і прославляли вашого Отця, що на небі.»

А третім виявом нашої вдячності до Цариці Мая має бути те, що ми постановляємо собі ширити славу Марії, маємо для цього незвичайно багато нагод. Насамперед ми повинні вціплювати дітям від самого початку гарячу любов до Матері. А діти до смерті цього не забудуть. А вчителі і виховники повинні виховувати дітей на зразках Марії. Повинні гуртувати їх під лелійним прапором Марії в Марійських дружинах і товариствах. Нарешті всі ми повинні заохочувати себе взаємно до почитання Марії словом, ділом і прикладом, а Вона віддячиться нам стократно.

«Під Твою милість прибігаємо, Богородице Діво, молитвами нашими у скорботах не погордуй, а від біди визволь нас, єдина чиста і благословенна.»

о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ, «Світло»

3 ВИНУВАТЦІВ

У ЖЕРТВИ –
НОВА ПОЛІТИКА
НІМЕЧЧИНИ

Хоч II світова закінчилася вже понад 60 років тому, пам'ять про неї має великий вплив на сьогоднішнє. Це не дивно, адже II світова була і залишається найстрашнішою катастрофою в історії людства, катастрофою, що забрала життя десятків мільйонів людей. Питання вини і відповідальності за цю масштабну трагедію підніматимуть ще довго, доки не зарубцюються її останні рани.

Історики свій вердикт винесли: винними у розв'язанні глобального конфлікту були два тоталітарних режими – німецький нацистський та советський комуністичний. За понад 60 років від закінчення II світової війни німецький уряд зробив чимало символічних та практичних кроків, аби, з одного боку, компенсувати провини своїх предків, з іншого – відмежуватися від їхньої важкої спадщини. Німецька держава однозначно на законодавчому рівні засудила нацистський режим, провела інтенсивну політику "денацифікації". Крім того, німецький уряд виплатив фінансові компенсації країнам, постраждалим від окупації Третім Райхом, вивезеним на рабську працю "остарбайтерам", родинам знищених євреїв. Німецькі чиновники публічно попросили вибачення за злочини нацистської влади.

Продовження на 4 стор. ►

ANONG

МЮНХЕНСЬКИЙ
ХОР «ПОКРОВ»
ВІДЗНАЧАЄ 20-ЛІТТЯ
ЗАСНУВАННЯ

З цього приводу на стор. 5
читайте інтерв'ю з диригентом
СТАНІСЛАВОМ ЧУЄНКОМ.

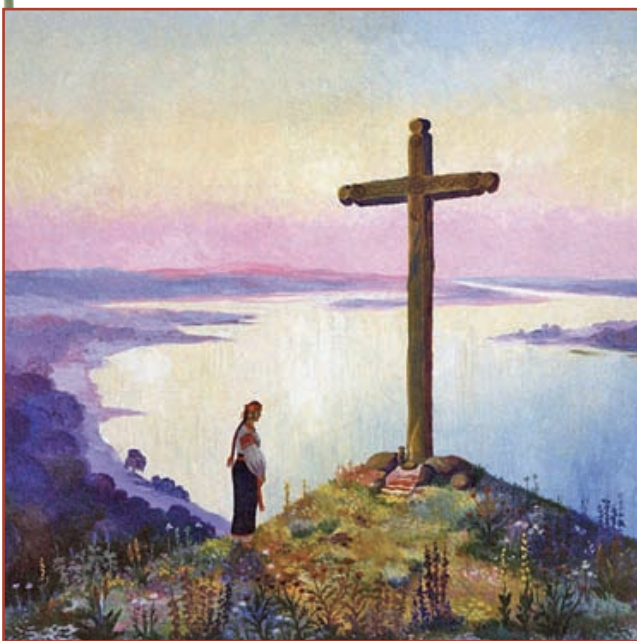
МИРОНОСИЦІ

Слово "мироносиці" вживається в літургійних текстах, щоб ним назвати всіх побожних жінок, які вибирались до гробу Ісуса, щоб запашином миром помазати його мертве тіло. Деяких жінок євангелісти згадують поіменно: Марію Магдалину, Марію Якова, Саломію, Йоанну, деяких охоплюють загальним окресленням: "інші жінки, що були з ними". Протагоністкою і речницею мироносиць незмінно виступає Марія Магдалина.

Марія Магдалина, палка й активна, залишила своїх подруг і "як зайнялося на світанні", разом з іншою Марією, "прийшла навідатися до гробу". На цьому Матей уриває, щоб дати короткий опис появи ангела і втечі сторожі, про яку нічого не знали жінки, що згодом прийшли з миром. Прогалину цю доповняє Іван, пишучи: "аж бачать (Марія Магдалина) – камінь відкочений від гробниці. Отож біжить вона, прибігає до Симона Петра й до іншого учня, якого Ісус любив, і каже: "Забрали Господа з гробниці й не знаємо, де покладено його". Почувши це, апостоли побігли "обидва разом" до гробниці та, ствердивши факт, пішли повідомити про все своїх товаришів.

Тим часом Марія Магдалина вертається до гробниці, прибита горем. Дальший хід цієї події описує Іван такими словами: "Марія ж стояла надворі перед гробницею і плакала. Плачучи ж, нахилилась вона до гробу і бачить двох ангелів: у білім вони, сидять – один у головах, другий у ногах, де лежало

ЖІНКИ БУЛИ ПЕРШИМИ БІЛЯ ВОСКРЕСШОГО...

було тіло Ісусове. І кажуть вони їй: Жінко, чого плачеш? – Узяли мого Господа, – відповідає вона їм, – і не відаю, де покладено його. Сказавши це, обернулася і бачить: Ісус там стоїть! Та не знала вона, що то Ісус. І каже їй Ісус: Жінко, чого ж ти плачеш? Кого шукаєш? Гадавши, що це садівник, вона говорить йому:

Пане, коли ти забрав його, то повідай мені, куди ти його поклав, а я заберу його. Мовить до неї Ісус: Маріє! А та обернулася та до нього по-єврейському: Раввуні! – що в перекладі означає: Учителю! А Ісус їй каже: Не стримуй мене, не зійшов-бо я ще до Отця мого, але йди до моїх братів і скажи їм: Іду до Отця мого й до Отця вашого, до Бога мого й до Бога вашого. І пішла Марія, щоб звістити учням: Бачила я Господа та й що він це їй повідав".

Мироносиці ж, тимчасом, як сходило сонце, наближаються до гробниці. У них турбота: "Хто нам відкотить камінь від входу до гробу?" Але, поглянувши, побачили, що камінь був відвалений – був-бо дуже великий. Увійшовши до гробу, побачили юнака, що сидів праворуч, одягнений у білу одежу – і вжахнулися! А він до них промовив: Не жайтесь! Ви шукаєте Ісуса Назарянина, розп'ятого. Він воскрес, його нема тут. Ось місце, де його були поклали. Але йдіть, скажіть його учням та Петрові, що він випередить вас у Галилеї: там його побачите, як він сказав вам. І вони, вийшовши, втекли від гробу, бо жах і трепет огорнув їх, і нікому нічого не сказали, бо боялися". На цьому Марко вриває, щоб, як ми вже згадали, підкреслити психологічний момент страху – як наслідок видіння. Продовження цієї розповіді маємо в Луки. Він пише:

"І от, коли вони не знали, що їм про те думати, два чоловіки з'явилися їм у блискучих шатах. Коли ж вони налякалися і схилили до землі обличчя, ті до них сказали: Чому шукаєте живого між мертвими? Його нема тут: Він воскрес. Пригадайте собі, як промовляв до вас, коли ще був у Галилеї, кажучи: Син Чоловічий має бути виданий грішникам у руки, має бути розп'ятий і третього дня воскреснути. І вони пригадали собі його слова, а, повернувшись від гробниці, оповіли все те одинадцятьом та всім іншим. То були: Марія Магдалина, Йоанна й Марія, мати Якова. Інші жінки, що були з ними, теж оповідали це апостолам, але слова ці їм видавалися пустим верзінням, і вони не повірили їм".

о. Родіон Головацький, ЧСВВ, «Світло» (скорочено)

ХГ

БЕЗ ЖІНОК ХРИСТІАНСТВО БУЛО Б ДУЖЕ ІНШИМ

Бенедикт XVI так відповів на це запитання: «Історія християнства розвивалася б зовсім іншим шляхом, якщо б не було великодушного вкладу численних жінок. Ось чому, як мій шанований попередник Іван Павло II написав в Апостольському Листі «Про гідність жінки», Церква складає подяку всім жінкам і кожній зокрема... Церква складає подяку за всі прояви жіночої обдарованості, які протягом історії появилися між усіма народами і в усіх націях».

ЖІНКИ, МАТЕРІ, МИРЯНКИ, ЧЕРНИЦІ...

У 2010 році Папа Бенедикт XVI присвятив саме видатним жіночим постатям Середньо-

Без вкладу жінок історія християнства була би дуже іншою. Таке ствердження зробив нинішній Папа-емерит Бенедикт XVI кілька років тому під час однієї із загальних аудієнцій. І дійсно, навіть той, хто є далеким від церковних справ, почувши такі географічні назви, як Назарет, Магда, Ассізі, Сієна, Авіла, Лізьє чи Калькутта (а цей список далеко не вичерпний), то відразу легко згадає інші назви, тобто імена, а разом з ними – постаті. Хіба серед нас є такі, хто ніколи не чув про Марію з Назарету чи Марію Магдалину, про святу Терезу з Лізьє чи про блаженну Терезу з Калькутти? Яким було би обличчя Церкви без них і без незліченних інших жіночих постатей, святих відомих і нікому незнаних, які протягом двох тисячоліть, починаючи від євангельських жінок-мироносиць, свідчать світові про Христа?

віччя серію незабутніх катехиз, наголошуючи на тому, що всупереч багатьом існуючим сьогодні упередженням щодо цього періоду історії, і він був багатий «жіночими постатями, які визначались своєю святістю та багатством навчання».

Бенедикт XVI не забарився

з відповіддю і на сучасні тенденції, на певні, за його словами, «культурні та політичні течії», які намагаються знищити, чи, принаймні, розмити відмінності між статями, вписані в людську природу, зводячи їх до «культурних надбудов». **«Необхідно пам'ятати про задум Бога, Який створив**

людську істоту чоловіком та жінкою у єдності та, одночасно, початковій та взаємодоповнюючій відмінності». Святіший Отець також викривав та засуджував ситуації і культури, в яких «жінка зазнає дискримінації чи недооцінювання лише з огляду на той факт, що вона є жінкою; де застосовуються

навіть релігійні аргументи або родинний, суспільний чи культурний тиск для того, щоб підтримувати нерівність статей; де здійснюються акти насильства щодо жінки, чинячи її предметом поганого ставлення до неї та експлуатації в рекламі і в індустрії споживання та розваг».

Тому, шанувати жінку для християнина означає: «призادуматись над становищем жінки і відновити наші зусилля, спрямовані на те, щоб завжди і всюди кожна жінка могла гідно жити і виявляти в повноті свої можливості, отримуючи повну пошану до своєї гідності», – навчав нинішній Папа-емерит Бенедикт XVI.

Радіо Ватикан

50-ЛІТТЯ II ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ

СЕСТРИ-УКРАЇНКИ НА II ВАТИКАНСЬКОМУ СОБОРІ

В Італії вийшла книжка «Матері Собору. Двадцять три жінки на II Ватиканському Соборі». Книжка про черниць та мирянок, які, запрошені Папою Павлом VI, брали участь у Соборі як слухачки-аудиторки. Книжку написала Адріана Валеріо, італійський теолог та історик, професор історії християнства та історії Церкви університету «Федеріко III» в Неаполі. Робота дуже швидко знайшла широкий і схвальний відгук, адже про присутність жінок на Соборі згадувалось не часто. Десять з учасниць II Ватиканського Собору були членами різних чернечих Чинів та Згромаджень, а тринадцять – були мирянками. Крім них, як експерти з окремих питань чи проблем, на окремі сесії Собору були запрошені також інші жінки, коло двадцятки, але їхня участь була короткочасною.

Продовження на 3 стор. ►

50-ЛІТТЯ II Ватиканського Собору

▼ Продовження. Початок на 2 стор.

Серед двадцяти трьох учасниць, присутність яких могла би здаватись нечисленною і символічною, однак, вони відіграли свою історичну роль, з рішучістю та компетентністю беручи участь у працях соборових комісій, були чотири представниці Східних католицьких Церков: Коптської Католицької Церкви з Єгипту, Маронітської Католицької Церкви з Лівану, та дві представниці Української Греко-Католицької Церкви: Архимандриня Чину Сестер Святого Василя Великого Мати Клавдія Федаш та Головна Настоятелька Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії Мати Єроніма Химій.

Варшава, 1970-ті роки. В центрі сестра Єроніма Химій.

Мати КЛАВДІЯ ФЕДАШ була запрошена стати слухачкою II Ватиканського Собору у жовтні 1964 року. Вона народилась 1909 року в США і в 16 років вступила до Чину Сестер Василіян. Мала вищу освіту, захистивши докторську дисертацію про Чин Сестер Святого Василя Великого, їхню Американську Фундацію та діяльність серед русинів-католиків. З 1963 по 1971 рік Мати Клавдія очолювала Чин Сестер Василіян, найстарший монаший Чин у світі, адже своїм корінням він сягає ще IV сторіччя. У книзі «Матері Собору» коротко розглянуто останнє сторіччя історії Сестер Василіян, воєнні труднощі, які виявили потребу об'єднати всі монастирі Чину під одну центральну управу.

1963 року після 18-річного ув'язнення прибув до Риму блаженніший Йосиф Сліпий і на його прохання Мати Клавдія була запрошена на Собор. Мати Клавдія доклала значних зусиль для всебічної допомоги кардиналові Йосифові Сліпому в його діяльності. Померла у Римі 1978 року і похована у крипті під собором святої Софії у Римі.

Другою українкою учасницею II Ватиканського Собору була **Мати ЄРОНІМА ХИМІЙ**, яка народилась в українській родині у Канаді 1912 року. Мати Єроніма була Головною Настоятелькою Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії з 1956 по 1974 рік.

Згромадження Сестер Служебниць, засноване 28 серпня 1892 року в с. Жужелі (тепер Жужеляни), Сокальського району на Львівщині, співзасновниками якого є блаженна Сестра Йосафата Гордашевська, Отець василіянин Єремія Ломницький, та Отець Кирило Селецький, є Папського права та першим активним апостольським згромадженням в Східній Церкві візантійської традиції – в УГКЦ. Під проводом Сестри Йосафати та священників Ломницького та Селецького Згромадження почало швидко поширюватись по всій Галичині. З часом їхня діяльність

вийшла поза межі Галичини. У 1902 році Сестри прибули до Канади, у 1906 році в Югославію, у 1911 році до Бразилії, у 1938 – до США. Радянська окупація перервала розвиток Згромадження в Галичині. Протягом перших років радянської влади були ліквідовані всі монастирі, багато Сестер зазнали репресій та відбули на заслання. Збереглись та розвивались Провінції Сестер Служебниць в країнах українського поселення в світі.

Маючи Головний Дім у Римі, Згромадження Сестер Служебниць було безпосередньо поінформоване про дії Собору, тим більше, що деякі українські Соборові Отці проживали у домі Сестер, як також і в Папській Колегії святого Йосафата, де Сестри вели домашнє господарство, проживали єпископи-учасники

Собору, щоденно спілкуючись із Сестрами. Усі українські Отці Собору могли провести прямі паралелі до життя і праці Сестер, зокрема, коли йшлося про приготування документів про оновлення чернечого життя. Також і Сестри могли брати участь у численних урочистостях, тим самим Згромадження стало ширше відомим і своїм, і чужим.

Тому, коли було вирішено, що в нарадах Собору братимуть участь також спостерігачі – богопосвячені особи та миряни – серед аудиторів Собору на останній і заключній сесії у лютому 1965 року була призначена Мати Єроніма Химій, СНДМ. Українська преса прихильно писала про це призначення та відзначила її присутність на соборових засіданнях, а світова преса змогла ознайомитись та оцінити працю Сестер Служебниць. Справді, присутність Сестри Служебниць з-поміж тисяч жіночих Згромаджень на світовому рівні, привернуло увагу не тільки до самого Згромадження, але й до УГКЦ.

Мати Єроніма, дякуючи Папі Павлові VI за це визначення, наголосила, що воно є заохотою і підйомом духа для всіх Сестер, а особливо для тих 700, що тоді знаходились поза «залізною завісою».

Після II Ватиканського Собору Мати Єроніма Химій доклала багато зусиль, щоб Собор та його постанови знайшов відповідне місце в житті Згромадження, насамперед, ознайомлюючи Сестер з діями Собору та найважливішими постановами, що стосувались чернечого життя. Під вмілим проводом Мати Єроніми Химій Згромадження Сестер Служебниць зуміло поступово переглянути своє життя, діяльність та Устави, згідно з приписами, постановами та духом II Ватиканського Собору, відповідаючи на нелегкі виклики сучасності.

Мати Єроніма Химій відійшла по вічну нагороду у Канаді 2004 року і похована в містечку Мондер, що в провінції Альберта.

Радіо Ватикан

КОРОТКО

«ЕФЕКТ ФРАНЦИСКА»

Масове навернення вірних до Церкви та черги до сповідальниць – таким зокрема є наслідок на території Італії обрання аргентинського кардинала Хорхе Берґольйо Папою Римським. У першому рапорті на цю тему його автори явище це назвали «ефектом Франциска».

У документі Центру Досліджень Релігій (Cesnur) підкреслено, що більше половини церков в Італії відзначили зростання кількості вірних, в тому числі і тих, які приступають до сповіді. Такі дані також повідомили 53% священників з різних частин країни. В документі вказано, що причиною свого повернення до Церкви ці вірні зазначають обрання Папи Франциска. Так люди реагують на слова заохочення Папи та новий стиль понтифікату.

«Природно, «ефект Франциска», це також «ефект Рацингера», оскільки багато людей визнає, що були вражені і зворушені формою сходження з престолу Бенедикта XVI» – вважає соціолог та релігієзнавець Масімо Інтровіньє. (АФ)

ПАПА ВИЗНАЄ ГОЛОДОМОР ГЕНОЦИДОМ

«Люди, які зазнали різанини і гоніння – як під час трьох найбільших геноцидів минулого століття, а це вірмени, євреї та українці – боролися за свою свободу.» Як передав УКРІНФОРМ з посиленням на аргентинське іспаномовне видання DiarioArmenia, про це сказав Хорхе Маріо Берґольйо – нинішній Папа Римський Франциск – у книзі «Про небеса і про землю», виданій в 2010 р. разом з аргентинським рабином Абрахамом Скорса. Нещодавно книгу перевидали.

У розділі «Про релігії» Папа Франциск зазначив, що в ХХ ст. великі держави зрівняли з землею міста і села, бо уявили себе богом. «Турки вчинили це відносно вірмен, німці – щодо євреїв, сталінські комуністи – щодо українців.», – відзначив майбутній Папа.

У розділі «Про комунізм і капіталізм» Хорхе Маріо Берґольйо зокрема написав: «Якщо людина, мріючи про рай, не бореться за свої права, вона дійсно перебуває під владою опіуму. **Люди, які зазнали різанини і гоніння – як під час трьох найбільших геноцидів минулого століття, а це вірмени, євреї та українці – боролися за свою свободу.**» (АФ)

ЗНАЙДЕНО МЕДАЛЬЙОН ІЗ ЗОБРАЖЕННЯМ СВ. ЙОСАФАТА?

Мініатюрний образ католицького святого було знайдено на Городенщині (Білорусія). Медальйон знаходиться в досить поганому стані, тому написи прочитати неможливо. Однак зображення дозволяє припустити, що на ньому саме святий Йосафат: бородатий чоловік у митрі з єпископським жезлом в одній руці та оливковою гілкою (символом мучеництва) в іншій.

Єпископ Йосафат Кунцевич був замордований у Вітебську в 1623 році. По смерті був канонізований, культ його розширювався. Однак після розірвання унії на території російської імперії в середині ХІХ ст. всі його зображення методично знищувалися: тепер кожне з них являє собою тему для дослідження. На іншій стороні медальйона традиційно зображена Богородиця, дуже схожа на Коденську Богородицю. Кодень – містечко над Бугом (нині Польща). Там діяв греко-католицький храм, від якого збереглися тільки ворота.

Медальйон поки знаходиться в приватній колекції, але незабаром буде переданий у греко-католицький парафіяльний центр в Городні, що має відкритися вже цього року. (Католицький Оглядач)

УКРАЇНА ЗАКЛИКАЛА ПОЛЬЩУ НЕ ПОЛІТИЗУВАТИ ПИТАННЯ УПА

Можливе визнання Сеймом Польщі ОУН та УПА злочинною організацією суперечить рівню взаємовідносин між країнами. Про це повідомив Євген Перебийніс з Міністерства Закордонних Справ України. «Гіпотетичне прийняття цього законопроекту не буде відповідати високому рівню польсько-українських відносин.», – сказав він. Він зазначив, що раніше Верховна Рада запропонувала Сейму Польщі визначитися із загальним днем примирення українців і поляків.

11 квітня 2013 р. в польському Сеймі був зареєстрований проект постанови, яким передбачається встановити 11 липня «днем пам'яті жертв геноциду, вчиненого ОУН і УПА в східних областях II Речі Посполитої». Проект документу передбачає засудження геноциду щодо польського населення, нібито вчиненого УПА та іншими формуваннями українських націоналістів у 1939-1947 роках. Поряд з цим проект постанови передбачає визнання ОУН, УПА, дивізії СС "Галичина" і української поліції, яка перебувала на німецькій службі, злочинними угрупованнями. (Українські Новини)

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Але навіть цього виявилося не досить: у свідомості багатьох пересічних європейців надто міцно закарбувався образ жорстокого німецького окупанта і Німеччини як відповідальної за страшні злочини. Тягар минулого досі стоїть на заваді того, щоб ця країна, попри те, що має необхідний потенціал, стала відігравати визначальну роль в Європейському Союзі.

Перед вступом Польщі до ЄС там з'явилися наліпки та плакати, які зображали Євросоюз як реінкарнацію "Нової Європи" Адольфа Гітлера. Акція була справою маргінальних ультра-правих польських середовищ, але поруч з тим уособлювала побоювання багатьох інших громадян щодо посилення ролі Німеччини у євроінтеграції. **Схоже, сьогодні Німеччина знайшла спосіб як позбавитися тягара минулих гріхів – розділити його з іншими народами.**

НОВА НІМЕЦЬКА ПОЛІТИКА

Одним із найбільших злочинів нацистського режиму був Голокост. Пов'язані з ним головні події відбувалися не на землях самої Німеччини, де проживало небагато євреїв, а на приєднаних нею в ході війни східних теренах між Балтійським та Чорним морем. Реалізацією "остаточного вирішення єврейського питання" займалися спеціально створені структури німецької адміністрації. Задля швидшого втілення поставлених перед ними завдань, а також надання їм "правильного політичного забарвлення" до акцій винищення долучали й місцеве населення. І справді, українці, поляки, литовці та інші брали участь у вбивствах євреїв. Хтось робив це через ненависть до радянської влади, піддавшись нацистській пропаганді про "жидобольшевизм", хтось під страхом бути покараним за непослух. **Немає сумніву в тому, що принаймні якась частина місцевого населення була співучасником злочину. Але не слід забувати, що його організатори та натхненники таки прибули на ці землі разом з німецькою армією. Сьогодні ж із засобів масової інформації, популярних книг та фільмів ми поступово "дізнаємося" про те, що головними виконавцями Голокосту були саме місцеві українці, поляки, литовці. Вирішальна роль окупаційної системи в створенні машини масового вбивства невпинно розмивається.**

Часом спроби перекинути відповідальність далі на схід набувають карикатурних форм. Вперше я зіткнувся з такими тенденціями ще будучи студентом, тоді один молодий

німецький дослідник цілком щиро запитав свого польського колегу: "Як поляки могли допустити, щоб на їхній землі існували такі жахливі табори як Майданек та Освенцім?". Нещодавно завдяки німецькому телевізійному фільму "Наші матері, наші батьки" ми "дізналися" про те, що головними вбивцями євреїв були поляки та українці. (sic!)

Звинувачення перших викликало хвилю обурення в Польщі, деякі газети вийшли із заголовками: "Німці! Голокост – це ваших рук справа!". Очевидно, що крикливими заголовками у сусідній країні не обмежаться. Польські історики вже зробили велику роботу, відкриваючи правду про важкі сторінки минулого свого народу і будуть готові аргументовано відповісти на звинувачення. Більш того, деякі з цих істориків можуть не встояти перед спокусою запозичити німецьку модель і перекинути звинувачення далі на схід, тобто в Україну. Адже у нас це питання цікавить лише невелику кількість дослідників, які не можуть розраховувати на якусь підтримку держави. **Тож відповідальність за Голокост, як гарячу картоплину, перекидають із заходу на схід, аж поки вона не опиниться в руках "крайніх". Виглядає, що ними можуть стати українці. Адже вже став "головним нацистським злочинцем" Іван Дем'янюк, українець, якого судив німецький суд за те, що свого часу, рятуючи власне життя, змушений був підкоритися вимогам іншої німецької влади.**

Володимир В'ятрович

«НАШІ МАТЕРІ, НАШІ БАТЬКИ»

Ігор Тимоць: Німці переписують історію та «відбілюють» свою націю від злочинів нацизму, – так написав польський тижневик «Uważam Rze» у відповідь на німецький фільм «Наші матері, наші батьки». Журнал зобразив канцлера ФРН Ангелу Меркель у вигляді в'язня нацистського концтабору – іронізуючи так над спробами німців показати себе не винуватцями II світової, а її жертвами. Мовляв, до Голокосту були причетні поляки та українці. Саме так показано у фільмі...

У стрічці бійців польської Армії Крайової показали як лютих ненависників євреїв, що готові видавати їх нацистам і вбивати. В одній зі сцен польський партизан каже: «Ми топимо євреїв

як щурів». Але куди гіршими звірами, ніж поляки, у фільмі показані українці. Українська поліція влаштовує погроми євреїв, українці разом із СС без жалю вбивають єврейських жінок і дітей, а концтабір «Освенцім» охороняє... український СС. (sic!)

«Фільм і пропагандистська кампанія довкола нього (фільм оглянув 21 млн. німців, тобто чверть населення

у Східній Європі. У рамках цієї кампанії поляків (і українців – Авт.) перетворили з жертв на злочинців... Доволі швидко термін «польські концтабори» прижився у пресі США та Західної Європи», – пише «Uważam Rze».

Стрічка «Наші матері, наші батьки» цілком вписується у картину, яку оглядачі охрестили «німецьким переписуванням

Американські лікарі демонструють німецькому цивільному населенню замордованих німецькими вояками євреїв, їхні тіла викопали з масового поховання в Волярах, Богемія.

країни (!) – фрагмент свідомої побудови нової німецької історичної пам'яті. Німці стараються забути, що були винуватцями II світової і чинили усі її жахиття, а натомість хочуть підкреслити рани, які отримали... У рамках цієї політики усі німецькі медіа уживають термін «польські концтабори» (замість нацистські концтабори у Польщі)...

II Схоже, сьогодні Німеччина знайшла спосіб як позбавитися тягара минулих гріхів – розділити його з іншими народами. II

У 1956-му колишній нацист і шеф одного з відділів контрозвідки Альфред Бензінгер склав план, як зняти з німців відповідальність за війну та Голокост. Він і придумав термін «польські концтабори». Для реалізації цієї пропагандистської кампанії взяли перевірених людей – колишніх функціонерів СС, гестапо і Служби Безпеки Третього Рейху. Наприклад, Конрада Фібіга – винуватого у знищенні 11 тис. білоруських євреїв, чи Вальтера Куррека з «ескадрону смерті» СС – відповідальний за тисячі вбивств

не лише у Європі, а й у світі. Аби цього досягти, мусять змінити власну свідомість, zdeформовану після війни через накинута їм відчуття історичної провини. Німці мають перекинути цю провину на інші народи. Результати соціопитувань свідчать, що 65 % німців вважають, що їхня країна не несе особливої відповідальності за II світову. Процес зміни свідомості триває. Історична політика, яку підтримує канцлер Ангела Меркель (як і її попередники) досягає успіху, хоча ще живуть свідки німецьких

жахів. Страшно подумати, що станеться, коли їх не стане», – пише «Uważam Rze».

СВІДОМО ПІДЛА ПОЛІТИКА

Тарас ВОЗНЯК: Після II світової цілий світ тиснув на німців – через злочини нацистів. Україна в тій війні втратила 10 млн. населення, Польща – 6 млн. Кілька поколінь німців жили під пресом вини. Перше покоління по війні безпосередньо ще брало участь у злочинах нацизму. Воно уже відходить. Їхні діти не сприйняли того, що робили батьки. І в Німеччині був бунт 1968-го, коли молодь виступила проти старих нацистів, котрі були в усіх органах і на всіх посадах. Інших, крім нацистів, по війні у тій країні майже не було... Зараз росте покоління онуків нацистів. У цьому контексті Німеччина хоче скинути свою провину за війну та остаточно очиститися. Вони запитують себе, як довго мають нести на собі це клеймо?

Негативним наслідком цього процесу очищення є традиція багатьох середовищ ФРН казати «не лише ми одні винні, інші так само чинили...». Мовляв, деякі поляки і українці теж винні, бо вбивали, що частково правда. Але їхня вина – часткова, бо вони, українці чи поляки, які були поліцаями та охоронцями, діяли під командуванням і під контролем нацистів. Колаборанти були зброєю в руках нацистів. А організатором Голокосту були виключно німецькі нацисти, і ніхто інший.

Творення міфів про непричетність німців роблять доволі вишукано – через нав'язування терміну «польські концтабори». Вони були на території Польщі, але були нацистські, а не польські! Це така маніпулятивна брехня... Така сама брехня про «український СС». У СС могли служити лише німці, які довели свою расову чистоту. Були окремі частини в підпорядкуванні СС, але українці, як і будь-хто, крім німця, ніколи не міг бути СС-сівцем. Український СС в охороні «Аушвіцу» – повна нісенітниця.

Народ вірить у міфи, які бачить у кіно. У багатьох колах німців це достатньо свідомо політика. Одного разу, коли в Україну приїхало німецьке товариство, яке займається перепохованням німців на Сході, стався конфуз. Піднявся німець і питає в української єврейки: «А де ви поділи своїх євреїв?». Це виходить, що ми, українці, «десь поділи своїх євреїв», а німці «не в курсі», де вони поділися... Це така підла і цілком усвідомлювана політика.

Підготував Андрій Фещин на основі публікацій ТСН та «Високого Замку»

❖ **Пане Станіславе, розкажіть будь ласка про Ваше коріння.**

Народився я у Львові в 1950 році в родині актора театру ім. Заньковецької. Згодом ми переїхали до Ужгороду, де я закінчив музичне училище, створив перший свій колектив «Едельвейс», з яким мав досить великий успіх. Моя творча біографія почалася з 15-літнього віку. Потім я закінчив Дрогобицький музично-педагогічний інститут по класу скрипки і хорового диригування. Мені довелося працювати в різних філармоніях, зокрема у Львові та Москві.

❖ **Як ви опинилися в Німеччині?**

1992 року я приїхав до Мюнхену з гуртом, який я створив і котрий існує по сьогоднішній день – «Львівські Музики». З цим гуртом ми з великим успіхом виступали зокрема в Канаді, Англії, Австралії. Коли я перебував у Мюнхені, виникла ідея організації концерту під назвою «Німецько-Українські Зустрічі», для якого я написав великий твір для скрипки, хору та органу під назвою «Українська фантазія». Концерт відбувся у Мюнхенській філармонії «Гастайг».

В той час в українському інтернаті в Мюнхені перебувала група дітей з України. З ними я створив величезну концертну програму: хоролий спів, танцювальні номери, оркестр. Ми давали дуже багато концертів. Виникла також думка створити дорослий хор. До мене звернувся Андрій Несмачний з ідеєю створити церковний хор. В цей хор увійшло з десяток людей з місцевої громади.

❖ **Коли хор вперше заспівав?**

Перший раз ми заспівали

БУДНІ ТА МРІЇ СТАНІСЛАВА ЧУЄНКА

Службу Божу на Великдень 1993 року. З того моменту, отже, існує хор. Хор добре співав, тому й не дивно, що ми багато виступали. Наш перший концерт для української і німецької публіки відбувся в знаній мюнхенській інститутській церкві – Людвігскір-

твори, а на другий, який нещодавно з'явився, – коляди, щедрівки. Перший диск вже вийшов другим накладом.

❖ **Як ви плануєте відзначати 20-літній ювілей хору?**

Плануємо концерт в нашій катедрі. Хоча перший крок в цьому напрямку було зроб-

було заспівати «Многолітствіє» і «Боже Великий, єдиний», я попросив всі ті хори, які брали участь, приєднатися до нас, і ми заспівали трьома хорами. Це було справді велике задоволення і велика честь. Ці хори, які приїхали з України були на певний від-

Мюнхен, зима 2012 р. Хористи та диригент С. Чуєнко під час зустрічі з Патріархом Святославом.

хе. За ці роки ми мали честь співати майже в усіх найбільших церквах Мюнхена.

Хоча в Мюнхені в минулому були різні хори з різними прекрасними диригентами, однак жоден з них не здійснив звукозапису хору. Для порівняння, хор української церкви святої Варвари у Відні, яким свого часу диригував відомий композитор А. Гнатишин, мав цілу фонотеку своїх записів. Мені вдалося зробити два записи хору. На перший диск були записані літургійні

лено минулого року, коли ми взяли участь у всенародній прощі до Риму, її від початку і до кінця організував хор. Власне, до Риму приїхало декілька хорів. В перший день прощі ми співали Чин Посвячення Св. Софії. На наступний день ми співали на другій половині великої Архиєрейської Служби Божої, першу половину співав хор «Євшан» зі Львова. Після цього, і мені дуже приємно цей момент пригадати, коли закінчувалася Служба і треба

соток укомплектовані професійними співаками, в той час, як наш хор є аматорським. Попри то, я дуже люблю моїх співаків, які за всі ці роки так вишכולилися, що ми змогли достойно виступати разом з іншими хорами і не посоромили славних мюнхенських співочих традицій.

❖ **А у вас є хоч один професійний співак?**

У нас є один такий співак, приходить, коли має можливість. Він співає в оперному театрі. Це тенор Василь Біль.

Також співає Олександр Гайдек. Він, хоча не професійний співак, але має солідний досвід в справі хорового співу, бо багато років співав в хорі «Дударик».

❖ **Пане Станіславе, як ви оцінюєте актуальну ситуацію на Батьківщині, в Україні?**

Однозначно на це питання відповісти важко. Знаєте, навіть у вісімдесяти роки, тобто незадовго до розвалу Союзу, була така ситуація, що важко було на це сподіватися. Але, однак, Союз таки розпався. Щодо оцінки ситуації в Україні, хоча сказати, що на такі речі треба дивитися з відстані того, що було, і з надією на те, що має бути. Політична ситуація є однозначно складна. Це біль для всіх нас, українців, не тільки тих, хто живе в Україні, але й українців, яких доля розкинула по цілому світу. Проте надія є, безумовно. Є в Україні люди, які не дадуть їй пропасти.

❖ **Чи маєте ви в професійному плані якусь мрію?**

Є в мене така мрія і, сподіваюся, з Божою поміччю, вдасться її реалізувати. Хор «Покров» співає під час Служби Божої декілька моїх творів. Я хотів би написати повністю Службу Божу. В мене є багато матеріалу. Я, правда, не все ще вирішив остаточно, але така мрія є.

❖ **Пане Станіславе, а які ваші частини зі Служби Божої можете назвати?**

Це "Ектенія просительна", анафора ("Милість миру"), "Єдинородний Сину", "Єдин свят", "Благословен, хто йде", "Достойно є", "Нехай сповняться", "Відпуст", є також чимало моїх обробок, зокрема "Отче наш".

Матеріал для «ХГ» підготували о. Богдан Підлісецький та Роман Крик

ХГ

Вже вкотре Союз Українських Студентів Німеччини (СУСН) організовує в доміцці УГКЦ у Мюнхені зустріч з відомою українською письменницею, поеткою і художницею Еммою Андієвською. Цього року захід відбувався за підтримки Генерального Консульства України у Мюнхені і звісно ж молоді, яка так чисельно прийшла на зустріч до своєї улюбленої авторки. Направду, українські студенти у Мюнхені так і кажуть: «наша Емма».

Спершу звучали нові сонети і лічилки поетки. Лічилка – ніби нічого тут особливого не скажеш, можеш і не відчувати коли читаєш її сам, але коли ти чуєш її з вуст самої Емми Андієвської відкривається якийсь зовсім незнайомий, призабутий світ українських слів, зворотів та перебільшень. Потім, несподівано для Емми і тих хто не уважно вчитувався в запрошення,

на сцену вийшов новостворений студентський гурт «По цимбалах». Їх музичний дарунок виявився не тільки приємністю для Емми, але для всього товариства, адже мова про вірш Емми покладений на музику з легкими роковими елементами (авторка зауважила, що в Україні такий досвід вже був). Оплески

«НАША ЕММА»

були довгими. Опісля, всі слухали нові вірші поетки і на замовлення залу улюблені твори «Риба», також зі збірки «Ламані коани» та оповідання «Тигри».

Далі було багато запитань стосовно життєвого шляху художниці (на кожній зустрічі є і ті, хто чує її вперше).

Ми почули вже не вперше думку Емми, я би назвав це її девізом: не варто покладати рук у боротьбі за своє майбутнє (плекати бацилу духу – Е. Андієвська), використовувати продуктивно кожну хвилину життя і перестати відчувати себе другосортним, а бути гідним та рівним представником нації – частини великої європейської культури.

Декораціями для читання віршів та діалогів з публікою були нові картини: колоси, писані акриловою фарбою, на яких ми вкотре впізнаємо комах Андієвської, сонце Андієвської, звірів Андієвської. Насичені яскравими кольорами полотна відображають у собі інколи й зміст її літературних творів. Найперше це стосується ілюстрацій у збірках сонетів і віршів. На мою думку, стиль, який створила Емма Андієвська є неабияким надбанням світового мистецтва, він неповторний.

Незважаючи на свій поважний вік, вона й надалі пише і малює не покладаючи рук. Постійно має зв'язок з Україною і є її активним представником на світовій арені літературного та образотворчого мистецтва.

Під кінець зустрічі були частування гарячими напоями та смачним печивом і солодощами від студентських кулінарів, та звісно автографи, подяки, фото. Також приємно тишила фонова музика гурту «По цимбалах».

Наступна зустріч з Еммою відбудеться у стінах Українського Вільного Університету.

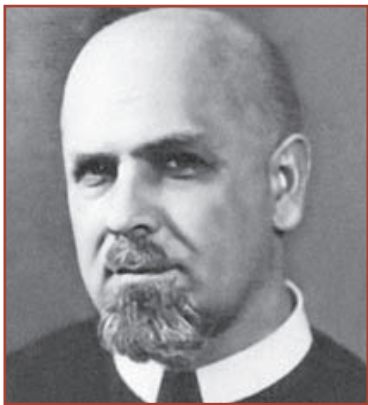
Роман Білан, студент УВУ, Член СУСНУ

Від імені СУСНУ висловлюємо сердечну подяку за підтримку і допомогу Українській Греко-Католицькій Парафії Покрова Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрея Первозванного, Генеральному Консульству України у Мюнхені та гурту «По цимбалах».

[Українці в Німеччині]

[З літопису християнської України]

ДЕРЖАВНА І ЦЕРКОВНА СПАДЩИНА ВОЛОДИМИРА

Малюнок з виданої 1908 року «Історії України-Русі» Миколи Аркаса

Маючи гіркий особистий досвід з власної молодості, коли Святослава сім'я перебирала непредбачений великий спадок батька-завойовника, Володимир вже частково почав продумувати наладнання свого наступства на випадок смерті. Тому й почав він підучувати своїх синів державного діла і керування державною адміністрацією і народом, приділяючи їм до управи поодинокі Землі, з яких складалася Київська Держава.

зробив подібне тому... Дивно це справді, скільки то добра зробив він Руській землі, христивши її. Бо якщо не був би він охрестив нас, то, може, ще й сьогодні були б ми гинули в диявольській омані, як і прародичі наші. І якщо б ми мали дбайливість та й молитви чинили за нього в день його смерті, то Бог, бачали нашу про нього дбайливість, прославив би його; гідне це для нас Бога за нього молити, бо через нього ми і пізнали Бога». Той самий літописець, згадуючи його в свій час, пише таке слово кільканадцять літ

молитиметься дещо пізніше і до нього, як до свого святого заступника, великого і рівноапостольного.

І справді, літописці і сучасники влучно піднесли ту сторінку життя і дії Володимира, якою він заслужив собі вічну пам'ять українського народу: його християнізацію. Політичне діло Володимира, можна б сказати, впало вже в самий таки день його смерті, бо київська держава його перемінилася над його ще непохованим тілом на криваву братню міжусобицю, в яку, на жаль, устрянули й чужі політичні сили на некористь її те-

Гідне це для нас Бога за нього (Володимира) молити, бо через нього ми і пізнали Бога.

по його смерті: «Пам'ятають про нього руські люди, згадуючи про святе хрищення, і прославляють Бога в молитвах, і в піснях, і в псалмах, співаючи Господеві; нові люди, просвічені Святим Духом, вижидаючи надії великого Бога і Спасителя нашого Ісуса Христа». Яких 30 років опісля, при нагоді перенесення його тлінних останків, київський митрополит Іларіон виспіває перед князями і народними масами похвальний пеан його слави. А отой самий нарід, що молився за нього,

риторіяльної суцільності та політичного значення і престижу. А тільки християнське діло Володимира не впало по його смерті ні серед його роду, ні серед його народу.

БОРТЬБА ЗА ВОЛОДИМИРОВУ ПОЛІТИЧНУ СПАДЩИНУ

– В хвилині смерті батька, майбутній його наступник Борис повертався на чолі батьківських полків з походу проти половців. Над річкою Альтою до нього дійшла вістка, що Святополк посів стіл батька. Борис припинив по-

ворот, розпустив військо і лишився тільки з довіреною собі дружиною. В його душі була боротьба: Святополк був його брат, але він знав від батька, хто він був та чи був достойний начальної влади. За Борисом була батьківська воля та прихильність народу. Він, Борис, почував у собі мілітарну силу прогнати узурпатора та духову силу – володіти батьківським спадком; та між одним і другим стояла кривава боротьба, боротьба між братами. Його дружина дораджувала йому: «Ось у тебе батьківська дружина і військо. Іди і сядь у Києві на батьківському столі». Та його християнська душа відповіла на спокусу: «Не підніми руки на старшого брата мого; хоча і помер мені батько, то він стане мені на місце батька». І він не пішов, і дждався братових вбивців. А згодом те саме підступно спіткало і його брата Гліба, обох синів болгарки-християнки, яких любив Володимир-батько. Обидва брати впали жертвою своєї віри, і Святополкової нехристиянської жаді влади. І народ відразу зрозумів мову цієї першої крові: він узнав їх за мучеників, стратотерпців, тобто таких, які дали приклад християнського терпіння і посвяти, хоч справа йшла про звичайну політичну владу. Вони і стали першими загальноновизнаними Святими українського народу.

Убивши, крім Бориса і Гліба, ще й Святослава, Святополк засів на столі батька. Але його влада була побудована на злочині і злочинами вдержувалася. Тоді народний гнів озброїв руку Ярослава і повів його проти Святополка, запевняючи перемогу, без уваги на польську і половецьку мілітарну допомогу, які мали в тому свої політичні розрахунки. І з нового цього поєдинку, – з поєдинку між правдою і неправдою, між кривдою і справедливістю, між інтересом землі і народу та плянами сусідів, вийшла нова двійця всенародно оцінених синів Володимира: Ярослав – мудрий і Святополк – окаянний. Обидві оцінки видав сам народ, оцінивши їх за ділами їхніми. І загинув Святополк в утчі з рідних земель, десь між «ляхами і чехами», як записує літопис, з тавром «окаянного», а Володимирову спадщину взяв у свої руки син Ярослав, і своїми ділами здобув собі народне визнання: Мудрий. Так було ліквідовано державну кризу, а з тим і українське християнство вийшло на вищий щабель внутрішнього і організаційного розвитку.

о. Атанасій Великий, ЧСВВ

Два чи три рази ділив і переділював Володимир свою велику державу між своїх синів. При першому розподілі ввійшли в рахунок найстарші сини: Вишеслав, Ізяслав, Святополк та Ярослав, які прийняли такі Землі як: Новгород, Полоцьк, Турів, Ростів. При другому переділі володіння, по смерті декого з старших його синів та на основі здобутого досвіду, Володимир обсадив новими княжичами такі княжі городи і Землі, як: Новгород, Ростів, Муром, Дерев, Володимир Волинський, Тьмутарокань, приділяючи їх за чергою старшинства синам: Ярославові – Новгород, Борисові – Ростів, Глібові – Муром, Святополкові – Деревлянську Землю, Всеволодові – Волинський Володимир, Мстиславові – Тьмутарокань. І при такій, віддай, обсаді застав Володимира критичний рік 1015, з його внутрішніми і зовнішніми політичними ускладненнями.

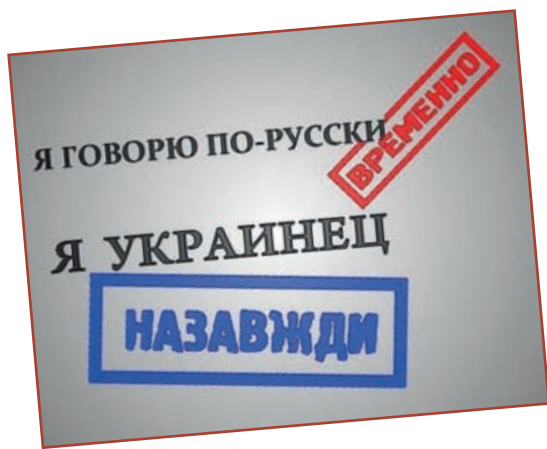
З-за бунту сина Святополка, Володимир мусів зняти його з Турівської Землі та конфінувати в Києві, під наглядом центральної влади держави. В Новгороді Ярослав відмовлявся платити свій уділ в загальну державну касу, і Володимир почав готуватися до походу проти нього та приведення його до респектування загального державного інтересу. Із сходу, з слобожанських степів надтягала орда половців, тож Володимир – занепавши вже на силах – покликав одного з своїх довірених і улюблених синів, Бориса, щоб поручити йому провід воєнних сил держави. І недуга ця, у тому часі, повному небезпек, загнала його в могилу.

15 липня 1015 року Володимира-кагана між живими не стало. Він помер на Берестові, так і не вирішивши як слід свого наступника, а тільки вказавши недвозначно на Бориса, як на вибраного на своє місце. Його смерть була тимчасово затаєна в надії, що Борис вернеться ось-ось до Києва з державною армією, розбивши половців. Такої безпеки було треба заради Святополка, який стояв з батьком в повному розриві й уважав себе самотнім і покликаним на Володимирове спадкоємство. Ходила тоді така чутка, що він властиво був сином Ярополка, якого вбив Володимир і зай-

няв його насліддя, найстаршого Святославича. Та вістка про смерть Володимира перейшла стіни Володимирової палати, дісталася до Святополка і в народ, і Святополк з своєї вижидаючої позиції перейшов до наступальної акції, захоплюючи з своїми прихильниками владу в Києві, стараючися відразу, з позиції доконаного факту і сили, позискати собі широку прихильність. Він роздає на право і на ліво зібране батьком державне майно. З самовільним актом Святополка була відкрита нова велика державна криза, а то й кривава боротьба за верховну владу в Києві, за спадщину Володимира. Була це боротьба чисто політичного характеру, тож ніяк не заторкувала молодого християнства, і не велася в ім'я якоїсь поганської реакції, як це сталося в деяких свіжо-охрищених країнах та в сусідній Польщі 20 літ згодом. Тому християнство не було безпосередньо замішане в цю боротьбу та не було одною з воюючих сторін. Вона, та боротьба, не відбувалася на якійсь світоглядній, релігійній площині. Та жертви цього змагання за владу були піднесені всенародним голосом до височини християнського стратотерпництва і братолюб'я, головню в особах двох членів княжої сім'ї: князів Бориса і Гліба.

СМЕРТЬ І ПОХОРОН ВОЛОДИМИРА

– Коли Володимир замкнув очі, його тіло з палацу перенесено до церкви св. Богородиці, віддай Десятинної, яку він побудував, де його покладено в мармурову труну при загальній всенародній жалобі. «Бояри, каже літописець, плакали за ним, як за оборонцем їхньої землі, бідаки, як за покровителем і кормителем своїм». Той самий літописець відразу ж таки в посмертному записі називає Володимира «блаженим князем» та складає йому посмертну похвалу, прирівнюючи його до святого Константина, який колись, в четвертому столітті, дав свободу Християнській Церкві в своїй імперії, і поклав на своїй царській короні Христовий хрест, і прийняв його науку: «Це новий Константин великого Риму – пише літописець київський, – який сам христився і охрестив людей своїх: так і цей

Надибав на такого «брехунця» один з дописувачів «ХГ», Йосип Струцюк з Луцька. Ось він пише. «У Німеччині вийшов фільм, в якому нацисти врятували єврейську дівчинку від українців. Сюжет картини «Наші матері, наші тати» розгортається (зверніть увагу) в окупованому Смоленську, в якому СС проводить облави проти євреїв. Одначе побиття і арешти в Смоленську проводять (хто б ви думали?) поліцаї із синьо-жовтими стрічками на руці, озброєні дубинками. При таких езекуціях німецькі солдати стоять осторонь і дивляться. Але не завше. Коли бородатий українець хапає маленьку дівчинку-єврею, яка намагається втекти від розправи, німецький солдат навіть вступається за неї. У фільмі також показані вояки Армії Крайової і не в гуманному ракурсі.

В Польщі це викликало хвилю обурення. А ми мовчимо, готуємося до дня Перемоги, хвалимося писанками і піснями. А через два місяці нас звинуватять у тому, що вчинили геноцид на Волині. І те проковтнемо. Бо ми такі були, є і такими будемо. Або й зовсім не будемо. Яке кому діло до нас, як ми самі себе не спроможні відстояти...»

Ну, власне, треба або зовсім мало ходити до шкіл, або мати «добру фантазію», щоб уявити собі українського поліцай в Смоленську та ще з синьо-жовтою пов'язкою! Вітаю німецького режисера! Браво! Не поділяю при тому песимізму Пана Струцюка. Знаєте, нацисти мали досконало розроблену політику брехливої пропаганди, проте ...ну, самі

знаєте, чим це закінчилося. Звісно, протестувати треба, і добре, якби тут офіційний Київ якось протестував, проте, моя думка... Ну, якщо дурникові дали гроші на фільм, мовляв, іди зроби, бо це тепер так треба Німеччині, і він зробив, так що – нам інфаркт пережити? Люди однакові, тільки живуть в різних умовах. В одних у них верх бере Боже начало, а в інших вони трагічні чортенята, а між цими двома крайнощами сотні тисяч варіантів. Проте в принципі – всі схожі на себе...

НАШІ «РУСЬКІ» НАЦІОНАЛІСТИ

Багато років тому я мав чимало думок з приводу цього, як нам (україномовним українцям) далі бути з російськомовними українцями.

Камо грядеши, Україно?

РОСІЙСЬКОМОВНІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ

Я завжди думав, що людина не може брехати от так. Думав, що людині, щоб «нормально» набрехати, треба намагатися робити хоч якусь видимість правдивості. Маю зізнатися, що останніми роками все частіше зустрічаюся з ситуаціями, коли «брехач» навіть не пробує «робити видимість», просто гавкає мов скажена собака і зовсім не переймається своєю наглістю.

ськомовними українцями. Себто з мільйонами людей, які упали в нерівній боротьбі з російським окупантом і поступово замінили свою рідну українську мову, російською. Тобто піддалися процесові русифікації. Власне, в багатьох випадках ми говоримо не про прямі жертви русифікації, а опосередковані – здалися-бо москалю батьки чи прадіди тих людей, і вони російську мову «всосали» з молоком матері, і вона, ця матір, не забула про це сказати дитині (російською мовою звісно).

Колись мені думалося, що оці скривджені життям люди поступово будуть переходити на українську, бо так це мало б бути згідно з порядком речей (тебе русифікував

окупант – окупанта не стало – все повертається на круги своя). Порядок речей, не заперечу, є, тільки він іноді «порядкується» по-своєму...

Що ми бачимо! Ми бачимо, що в Україні «руськомовні» українці хочуть гуртуватися, хочуть своєї організації, хочуть мати своє «персональне» коло спілкування. Вони зараз зібралися реєструвати свою організацію. Це означає, що вони, оці наші жертви «російського сапога» почуваються трішки ніяково з нами, тобто з україномовними українцями, але так само їм не комфортно з руськомовним москалем. Таким чином вони проголошують на увесь світ, що вони, так, інші, вони російськомовні українці, які тимчасово не можуть (в силу різних психологічних бувальців) перейти на звичну для нас українську мову спілкування.

Я закликаю вас: підтримайте цю ініціативу, бо то наші люди, тільки трохи інші, це, врешті-решт, нащадки наших гвалтованих предків, або ж й напряму жертви брудного гвалту. Підтримайте їх! Любіть російськомовних українців! Це тимчасова любов...

Для «ХГ» Г.Кобильницький

ХГ

ДОНЕЦЬК. КЛУБ ЛЮБИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ...

Вони збираються щотижня в бібліотеці, щоб... поговорити українською. За кілька місяців коло учасників цього клубу значно розширилося: на одне з останніх засідань прийшли півсотні осіб! У чому ж секрет популярності «Українського розмовного клубу» в Донецьку? Про це «Християнському Голосу» розповіла одна з учасниць Дар'я Куренная.

– Коли на просторах всесвітньої мережі натрапила на замітку, що в Донецьку з'явився український розмовний клуб, – не повірила. Друга думка, що промайнула в голові, – я маю їх знайти! Тиждень шукала контакти і нарешті отримала від керівника клубу СЕРГІЯ СТУКАНОВА запрошення відвідати мовні посиденьки.

Якщо чесно, трохи нервувала, бо не знала, чого очікувати. По-перше, українською в повсякденному житті я майже не спілкуюся, по-друге, – хвилювалася, щоб не потрапити до кола політичних фанатиків. Все моє тремтіння зникло, щойно переступила поріг обласної бібліотеки для юнацтва, де збирається клуб. Це було перед новорічними святами, і всім, хто прийшов поспілкуватися, запропонували зробити ялинкову прикрасу, на-

вчили співати колядок і дали відчуття повернення до чогось рідного.

Вже за тиждень ми взяли участь у різдвяній колядці, зробили імпровізований вертеп і пішли на головну площу міста. Люди дивувалися, коли бачили нас, а нам це допомогло побороти якісь внутрішні страхи бути собою в російськомовному місті. Цей день став переламним для мене. Побачивши, що нас багато, я більш не цуралася говорити українською. Після Донецька український розмовний клуб з'явився в Одесі, Нікополі та Горлівці. Але наш був першим! У розмовному клубі немає жодних політичних уподобань, поділу за якими соціальними, релігійними чи расовими факторами. Для мене це вже друга родина, яка постійно збільшується.

З моменту започаткування відбулося 15 зустрічей. Чого тільки там не обговорювали! На зустріч, присвячену спілкуванню, запросили психолога. В той день усі змогли відчувати, що спілкуватися зовсім не страшно, якщо почати розмову з посмішки. Ми грали, веселилися та змінювалися одночасно. Одне із завдань було таке: показати 10 слів

Світлина Дар'ї Куренної

за хвилину самими натяками чи ключовими фразами. Вгадати відомих людей, явища, тощо. Комуś треба було робити це, постійно стрибаючи на одній нозі, комуś – обертаючись навколо себе. І що найцікавіше, всі змогли навчитися не тільки говорити, але й розуміти одне одного.

У клубі немає жодних розподілів за віком чи професією: об'єдналися журналіст, священник, архітектор, викладач, пожежник, студент... Наймолодшому учаснику – всього три роки. Ясен'яр відвідує посиденьки з батьками і активно спілкується з усіма. Найстаршому відвідувачу – трохи більше шістдесяти.

Розмовний клуб – це не тільки

вдосконалення рідної мови. Не знаю з чим це пов'язано, але сюди приходять іноземні волонтери, тож удосконалити можна будь яку мову. Є у нашому гурті італійка, кілька турків, дівчина з Польщі – і всі вони прагнуть говорити українською. Ми допомагаємо гостям, вони вчать нас своїм мовам. До речі, про розмовний клуб уже знають навіть у Бразилії. В Сан-Паулу мешкає Джан-Лука, який самотужки вивчає українську мову і потоваришував із постійними учасниками клубу.

Іноколи в гості до клубу приїжджають люди з інших українських міст. Деяких дуже дивує, що в Донецьку є такий осередок національного світосприйняття.

В лютому завітав гість з Києва, який трохи боявся Донбасу і постійно озирався навкруги. А тут так трапилося, що його привели на наше засідання, яке знищило всі стереотипи дощенту.

Насправді дати якусь визначення напрямку діяльності клубу дуже важко. Для когось це – гурток за інтересами, для когось – мовний майданчик, для когось – друзі. Для мене це – те місце, де мене розуміють. Кожна зустріч – нова тема. Коли обговорювали кінематограф, започаткували традицію складати список з цікавинок. Те саме відбулося і з обговоренням книг. На зустрічі, присвяченій книгам, навіть зробили імпровізоване домашнє завдання. До склянки поклали папірці з назвами книг, і кожному дісталася своя. Скоро обговорюватимемо прочитане. А після зустрічі, присвяченій кіно, всі разом сходили на прем'єру української стрічки «Звичайна справа». В День Соборності України зробили патріотичні вікторини. Розпочали засідання зі співу гімну, а завершили символічним об'єднанням країни, склавши до купи вирізані з паперу обриси областей.

Для «ХГ» записала Ліна Куц, Донецьк

